

Wijziging van de Advocatenwet (Stb. 1952, 365) en, in verband daarmee, van artikel 435 van het Wetboek van Strafrecht

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Nr. 1

ONTWERP VAN WET

Nr. 2

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot wijziging van de Advocatenwet (Stb. 1952, 365) en, in verband daarmee, van artikel 435 van het Wetboek van strafrecht.

De toelichtende memorie (en bijlage), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 6 januari 1966.

JULIANA.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, de Advocatenwet te herzien en, in verband daarmee, artikel 435 van het Wetboek van Strafrecht te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

In de Advocatenwet worden de volgende wijzigingen gebracht:

A. In artikel 2, eerste lid, eerste en tweede zin, alsmede in artikel 62, eerste lid, eerste en tweede zin, vervallen de woorden „of de Indonesische”.

In het tweede lid van dit artikel wordt voor „de raad der orde van advocaten in het arrondissement” gelezen: „de raad, bedoeld in artikel 22, eerste lid, van deze wet”.

In het derde lid van dit artikel wordt voor „artikel 4, tweede lid,” gelezen: „artikel 4, eerste lid,”.

B. Artikel 4 wordt gelezen:

Artikel 4. 1. De verzoeker wordt niet toegelaten tot de beëdiging, indien de raad binnen zes weken na de indiening van het verzoek bij met redenen omklede beslissing verklaart tegen de inschrijving verzet te doen.

2. Deze beslissing kan alleen worden genomen na verhoor of behoorlijke oproeping van de verzoeker, op een der na te noemen gronden:

a. dat de verzoeker niet voldoet aan de in artikel 2 gestelde vereisten voor inschrijving;

b. dat gegronde vrees bestaat, dat de verzoeker als advocaat inbreuk zal maken op de voor de advocaten geldende wetten, verordeningen en besluiten of dat zijn inschrijving uit anderen hoofde de eer van de stand der advocaten zal schaden.

3. Indien de raad binnen die termijn geen verzet heeft gedaan, of vóór de afloop daarvan verklaart geen bezwaar tegen de beëdiging te hebben, kan de beëdiging, mits binnen een jaar na de indiening van het verzoek, geschieden.

C. Artikel 5, tweede lid, wordt gelezen:

2. De verzoeker kan gedurende een maand na de dag van verzending aan hem van het afschrift van de beslissing beklag doen bij het hof van discipline, bedoeld in artikel 51.

Het derde lid van dit artikel wordt gelezen:

3. Het beklag wordt gedaan bij verzoekschrift, in zevenvoud in te dienen en vergezeld van zes afschriften van de beslissing, waartegen het beklag is gericht. De griffier zendt onverwijld een der exemplaren van het verzoekschrift aan de raad, die de beslissing heeft genomen.

D. Artikel 6, eerste lid, wordt gelezen:

1. Het hof van discipline beslist niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de verzoeker en van de raad. Op de behandeling van de zaak zijn artikel 56, zesde lid, en artikel 57, tweede en zesde lid, van overeenkomstige toepassing.

E. Het cijfer 1 vóór het eerste lid van artikel 7 vervalt. Het tweede, derde en vierde lid van artikel 7 vervallen.

F. Artikel 8 vervalt.

Artikel 9 wordt vernummerd tot artikel 8.

Het derde lid van artikel 8 (nieuw) wordt gelezen:

3. De griffier geeft van de inschrijving of de schrapping binnen acht dagen schriftelijk kennis aan de algemene raad en aan de raad.

G. Na artikel 8 (nieuw) wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

Artikel 9. 1. De raad kan gedurende één jaar nadat een advocaat is beëdigd, bepalen dat hij van het tableau zal worden geschrapt, wanneer hetzij de advocaat de raad of het hof van discipline zo onjuiste of onvolledige inlichtingen heeft verstrekt, dat hij, ware de juiste toedracht van zaken de raad of het hof van discipline bekend geweest, niet tot de beëdiging zou zijn toegelaten, hetzij de advocaat zich in het tijdvak tussen het verzoek tot inschrijving en de beëdiging aan een zo ernstige misdrijving heeft schuldig gemaakt, dat hem, indien hij na de beëdiging zich daaraan zou hebben schuldig gemaakt, de straf van schrapping van het tableau zou zijn opgelegd.

2. De raad beslist niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de betrokken advocaat. Op de behandeling van de zaak zijn de artikelen 47 en 49, tweede tot en met laatste lid, van overeenkomstige toepassing.

3. De secretaris van de raad zendt onverwijld afschrift van een beslissing, als in het eerste lid bedoeld, aan de betrokken advocaat.

4. Van een zodanige beslissing kan de betrokken advocaat binnen een maand na de dag van verzending van het afschrift in hoger beroep komen bij het hof van discipline. Artikel 5, derde lid, en artikel 6 zijn van overeenkomstige toepassing.

5. De griffier van het hof van discipline zendt onverwijld afschrift van de beslissing aan de betrokken advocaat en aan de raad.

6. Zodra de beslissing tot schrapping van het tableau in kracht van gewijsde is gegaan, wordt zij door de secretaris van de raad medegedeeld aan de rechtbank, bij welke de advocaat is ingeschreven.

H. Na artikel 9 wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

Artikel 9a. Tot het voeren van de titel van advocaat is uitsluitend gerechtigd hij die als advocaat binnen Nederland is ingeschreven en hij die buiten Nederland tot het voeren van een overeenkomstige titel bevoegd is.

I. Artikel 13 wordt gelezen:

Artikel 13. 1. De advocaten mogen aan degenen, die hun bijstand verzoeken in zaken, waarin deze bij de wet is voorgeschreven, hun dienst niet buiten gegronde redenen weigeren.

2. Indien een advocaat zijn bijstand weigert, kan de verzoeker binnen een maand nadat hem deze weigering is medegedeeld, de tussenkomst inroepen van de deken der orde, waarvan de advocaat deel uitmaakt. Tegen de beslissing van de deken staat geen voorziening open.

3. De advocaat, door de voorzitter van een college of de raad van rechtsbijstand in strafzaken als raadsman toegevoegd, is verplicht als zodanig op te treden of zich overeenkomstig artikel 46 van het Wetboek van Strafvordering te doen vervangen, zolang niet een gekozen raadsman is opgetreden of op de voet van artikel 45 van het Wetboek van Strafvordering een ander is toegevoegd.

J. Artikel 16 wordt gelezen:

Artikel 16. 1. Advocaten, die in staat van faillissement worden verklaard, wegens schulden worden gegijzeld of onder curatele worden gesteld, zijn gedurende de duur van het faillissement, de gijzeling of de curatele van rechtswege in de uitoefening van de praktijk geschorst.

2. Een advocaat, die wegens lichaams- of zielsgebreken niet in staat is tot behoorlijke uitoefening van de praktijk, kan na verhoor of behoorlijke oproeping door de raad voor onbepaalde tijd in de uitoefening van de praktijk worden geschorst. Op de behandeling van de zaak zijn de artikelen 47 en 49, tweede tot en met laatste lid, van overeenkomstige toepassing. Op verzoek van de advocaat kan de raad te allen tijde de schorsing opheffen.

3. De secretaris van de raad zendt onverwijld afschrift van een beslissing, waarbij de schorsing is uitgesproken of op een verzoek tot opheffing van de schorsing is beslist, aan de advocaat en aan de deken der Nederlandse orde van advocaten.

4. Zowel de advocaat als de deken der Nederlandse orde van advocaten kan binnen een maand na de dag van verzending aan hem van het afschrift, tegen een beslissing als in het vorige lid bedoeld in hoger beroep komen bij het hof van discipline. Artikel 56, derde lid, artikel 57 met uitzondering van het vijfde lid, alsmede artikel 58 zijn van overeenkomstige toepassing.

5. De beslissing tot schorsing in de uitoefening van de praktijk, onderscheidenlijk tot opheffing van de schorsing, wordt, zodra zij in kracht van gewijsde is gegaan, door de secretaris van de raad medegedeeld aan de rechtbank, bij welke de advocaat is ingeschreven.

6. De geschorste mag gedurende de schorsing de titel van advocaat niet voeren.

K. De laatste zin van artikel 17, eerste lid, wordt gelezen:

Zij is een publiekrechtelijk lichaam als bedoeld in het vijfde hoofdstuk der Grondwet.

L. Artikel 18, eerste lid, wordt gelezen:

1. Aan het hoofd van de Nederlandse orde van advocaten staat een algemene raad, bestaande uit negen leden, onder wie de deken.

M. Artikel 19 wordt gelezen:

Artikel 19. 1. De deken en de overige leden van de algemene raad worden gekozen door een college van afgevaardigden, dat daartoe ieder jaar in de maand november bijeenkomt.

2. Het lidmaatschap van de algemene raad is niet verenigbaar met het lidmaatschap van het college van afgevaardigden.

3. Jaarlijks treden twee leden volgens een door de algemene raad vast te stellen rooster af.

4. In vacatures die tussentijds ontstaan voorziet het college van afgevaardigden in buitengewone vergadering.

5. Niemand kan langer dan negen jaren in het geheel, als deken of als lid, deel uitmaken van de algemene raad.

N. Het derde lid van artikel 20 wordt gelezen:

3. Voor de toepassing van het vorige lid is beslissend het aantal advocaten in een arrondissement ingeschreven op de eerste oktober van het jaar waarin de verkiezing, bedoeld in het eerste lid, wordt gehouden.

O. Artikel 22, eerste lid, wordt gelezen:

1. Aan het hoofd van de orde in het arrondissement staat een raad van toezicht, in deze wet genoemd: raad, bestaande in de arrondissementen, waarin honderdeenenvijftig of meer advocaten de praktijk uitoefenen, uit zeven en in de andere arrondissementen uit vijf leden, onder wie de deken.

Het tweede lid van dit artikel wordt gelezen:

2. De deken en de overige leden van de raad worden gekozen in de jaarlijkse vergadering der orde, te houden in de maand oktober.

Het derde lid van dit artikel wordt gelezen:

3. Voor de toepassing van het eerste lid is beslissend het aantal advocaten in een arrondissement ingeschreven op de eerste oktober van het jaar waarin de verkiezing wordt gehouden. Moet door vermeerdering van dit aantal het aantal leden van de raad worden gewijzigd, dan geschiedt zulks in de eerstvolgende jaarlijkse vergadering. Vermindering van het aantal leden van de raad vindt slechts plaats wanneer de reden daarvoor op de eerste oktober van drie achtereenvolgende jaren heeft bestaan. De vermindering geschiedt in de eerstvolgende jaarlijkse vergadering; alsdan treedt de gehele raad af en wordt een nieuwe raad gekozen.

P. Artikel 24 wordt gelezen:

Artikel 24. Als leden van de algemene raad, van het college van afgevaardigden en van de raden zijn slechts verkiesbaar stemgerechtigde advocaten, die de ouderdom van zeventig jaren nog niet hebben bereikt. Na het bereiken van die leeftijd treden zij af met ingang van de eerstvolgende maand.

Q. Artikel 28, eerste lid, wordt gelezen:

1. Het college van afgevaardigden stelt de verordeningen van de Nederlandse orde van advocaten vast, die in het belang van de goede uitoefening van de praktijk en van de eer van de stand van advocaten worden vereist — daaronder begrepen verordeningen in verband met de verzorging van advocaten en hun nabestaanden bij hoge leeftijd, gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en overlijden — alsmede andere betreffende de huishouding en de organisatie van de Nederlandse orde van advocaten.

R. Artikel 30 wordt gelezen:

Artikel 30. 1. Besluiten van het college van afgevaardigden of van de algemene raad kunnen, voor zover zij met de wetten of het algemeen belang strijden, door Ons worden geschorst of vernietigd.

2. De schorsing of vernietiging geschiedt uiterlijk binnen zes maanden na de in artikel 28, derde lid, bedoelde mededeling of, wanneer het een besluit van de algemene raad betreft, binnen zes maanden nadat het besluit ter kennis van Onze Minister van Justitie is gekomen, bij een met redenen omkleed besluit, dat, in geval van schorsing, de duur daarvan bepaalt.

3. Schorsing stuit onmiddellijk de werking van de geschorste bepalingen. Zij kan, ook na verlenging, niet langer dan een jaar duren.

4. Is binnen de voor schorsing bepaalde tijd de vernietiging door Ons niet uitgesproken, dan wordt het geschorste besluit geacht geldig te zijn.

5. Vernietiging brengt mede de vernietiging van alle daarvoor vatbare gevolgen der vernietigde bepalingen, voor zover bij Ons besluit niet anders is bepaald.

S. Artikel 31, tweede lid, vervalt. Vóór het eerste lid vervalt het cijfer 1.

T. Artikel 32, derde lid, wordt gelezen:

3. De algemene raad en de raden doen jaarlijks rekening en verantwoording van hun geldelijk beheer. Deze rekening en verantwoording wordt onderzocht door een commissie van drie leden, door het college van afgevaardigden, onderscheidenlijk de orde, uit hun midden aan te wijzen. De commissie brengt verslag uit aan het college onderscheidenlijk de orde. Goedkeuring van de rekening door het college van afgevaardigden, onderscheidenlijk de orde, strekt de algemene raad, onderscheidenlijk de raad, tot décharge.

U. Artikel 35 wordt gelezen:

Artikel 35. 1. De deken der orde licht de leden voor over al hetgeen verband houdt met de wijze van uitoefening van de praktijk en de handhaving van de eer van de stand der advocaten. Hij kan zijn bemiddeling verlenen tot het bijleggen van

geschillen tussen advocaten onderling of tussen advocaten en derden.

2. De deken kan een deel van zijn bemoeiingen aan een ander lid van de raad opdragen.

V. Artikel 40 wordt gelezen:

Artikel 40. 1. In de vergadering der orde in het arrondissement zijn alleen stemgerechtigd de advocaten die langer dan drie jaren binnen het Rijk op het tableau ingeschreven zijn geweest.

2. Iedere stemgerechtigde brengt één stem uit.

W. Artikel 46 wordt gelezen:

Artikel 46. 1. De tuchtrechtspraak heeft ten doel het weren en beteugelen van misslagen, door advocaten in de uitoefening van de praktijk begaan, en van inbreuken op verordeningen van de Nederlandse orde en op de eer van de stand der advocaten. Zij wordt uitgeoefend in eerste aanleg door de raden en in hoger beroep, tevens in hoogste ressort, door het hof van discipline.

2. Met betrekking tot de dekenen der orde in de arrondissementen en de andere leden der raden wordt de tuchtrechtspraak in eerste aanleg uitgeoefend door de raad van een door het hof van discipline naar aanleiding van een ingekomen klacht ambtshalve aan te wijzen ander arrondissement. Van een zodanige aanwijzing geeft het hof van discipline kennis aan de raad der orde, waarvan de betrokken advocaat deel uitmaakt.

X. Ingevoegd wordt een nieuw artikel 46a, luidende:

Artikel 46a. 1. Klachten tegen advocaten worden ingediend bij de deken der orde. De deken wijst kennelijk ongegronde klachten af en tracht de klachten, die daarvoor naar zijn oordeel in aanmerking komen, in der minne tot een oplossing te brengen. Hij brengt klachten, welke hij niet als kennelijk ongegrond afwijst, noch in der minne oplost, ter kennis van de raad.

2. De deken is bevoegd een klacht te verwijzen naar een ander lid van de raad, teneinde haar te onderzoeken en zo mogelijk af te handelen.

3. Klachten tegen een deken ener orde of tegen een ander lid van een raad worden ingediend bij of terstond doorgezonden aan de voorzitter van het hof van discipline, die daarmede handelt overeenkomstig het bepaalde in de tweede volzin van het eerste lid. De voorzitter zendt klachten, welke hij niet als kennelijk ongegrond afwijst, noch in der minne oplost, door aan de overeenkomstig het vorige artikel aan te wijzen raad van een ander arrondissement.

4. De klager is steeds bevoegd de behandeling van zijn klacht door de raad te verlangen.

Y. Van artikel 47, tweede lid, wordt de laatste zin gelezen:

De bepalingen van de artikelen 512—524 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de aanwijzing, bedoeld in artikel 522 van dat Wetboek, geschiedt door het hof van discipline.

Z. In artikel 49, eerste lid, wordt voor „de klacht” gelezen: „een klacht”.

Het zevende lid van dit artikel wordt gelezen:

7. De deken beëdigt de getuige, dat hij de gehele waarheid en niets dan de waarheid zal zeggen; de getuige is verplicht op de gestelde vragen te antwoorden. De deken beëdigt de deskundige, dat hij zijn taak naar zijn geweten zal vervullen; de deskundige is verplicht de van hem gevorderde diensten te verrichten.

AA. Artikel 50 wordt gelezen:

Artikel 50. 1. De secretaris van de raad zendt van de beslissingen van de raad onverwijld afschrift:

a. aan de betrokken advocaat;

b. aan de deken der Nederlandse orde van advocaten;

c. indien de beslissing werd gegeven krachtens een aanwijzing als bedoeld in het tweede lid van artikel 46, aan de raad der orde waarvan de betrokken advocaat deel uitmaakt.

2. Indien beslist werd naar aanleiding van een klacht, wordt ook aan de klager een afschrift van de beslissing gezonden, tenzij de raad uitdrukkelijk heeft beslist dat hij termen aanwezig acht de klager schriftelijk kennis te geven uitsluitend van dat deel der beslissing, dat voor de klager van belang is.

BB. Artikel 51, eerste lid, wordt gelezen:

1. Het hof van discipline is gevestigd te Utrecht. Het bestaat uit drie door Ons benoemde leden, waaronder de voorzitter, en twee leden-advocaten, alsmede uit door Ons benoemde plaatsvervangende leden en plaatsvervangende leden-advocaten, tof het door Ons, onderscheidenlijk door het college van afgevaardigden nodig geachte aantal.

CC. Artikel 56, eerste lid, wordt gelezen:

1. Van de beslissingen van de raad waarbij een straf wordt opgelegd, kan de betrokken advocaat gedurende een maand na de dag van verzending van het in artikel 50 bedoelde afschrift hoger beroep instellen bij het hof van discipline.

In het derde lid van dit artikel wordt voor: „in tweevoud” gelezen: „in zevenvoud” en voor „een afschrift”: „zes afschriften”.

Na het derde lid van dit artikel wordt ingevoegd een vierde lid, luidende:

4. Door het beroep wordt de tenuitvoerlegging van de opgelegde straf geschorst.

Na het vierde lid (nieuw) van dit artikel wordt ingevoegd een vijfde lid, luidende:

5. Indien een ingesteld hoger beroep wordt ingetrokken, bepaalt, voor het geval dat de straf van schorsing in de uitoefening van de praktijk is opgelegd, het hof van discipline, de betrokken advocaat gehoord of behoorlijk opgeroepen, de dag waarop de straf aanvangt.

Het cijfer „4”, geplaatst voor het laatste lid van dit artikel, wordt gelezen: „6”.

DD. Artikel 57, vierde lid, wordt gelezen:

4. Het hof van discipline onderzoekt op grondslag van de beslissing van de raad van toezicht. Ook indien alleen de betrokken advocaat hoger beroep heeft ingesteld, kan het hof mede oordelen over feiten die de raad niet strafwaardig heeft geacht, en kan het door de raad onbewezen geachte feiten onderzoeken.

Na het vierde lid van dit artikel wordt ingevoegd een vijfde lid, luidende:

5. Indien alleen de betrokken advocaat hoger beroep heeft ingesteld, kan het hof van discipline slechts met eenparigheid van stemmen de opgelegde straf verzwaren. Ook indien alleen de deken der Nederlandse orde van advocaten hoger beroep heeft ingesteld, kan het hof van discipline de opgelegde straf verlichten, of bepalen dat er geen grond is voor het opleggen van straf.

Het cijfer „5”, geplaatst voor het laatste lid van dit artikel, wordt gelezen: „6”.

EE. Artikel 58 wordt gelezen:

Artikel 58. 1. De griffier van het hof van discipline zendt van de beslissing onverwijld afschrift:

a. aan de betrokken advocaat;

b. aan de raad die de zaak in eerste aanleg heeft behandeld;

c. indien de beslissing in eerste aanleg werd gegeven krachtens een aanwijzing als bedoeld in het tweede lid van artikel 46, aan de raad der orde, waarvan de betrokken advocaat deel uitmaakt.

2. Indien beslist werd naar aanleiding van een klacht, wordt ook aan de klager onverwijld afschrift van de beslissing toegezonden, tenzij het hof van discipline uitdrukkelijk heeft beslist dat het termen aanwezig acht de klager schriftelijk kennis

te geven uitsluitend van dat deel der beslissing, dat voor hem van belang is.

FF. Artikel 60, eerste lid, wordt gelezen:

1. De door Ons benoemde leden en plaatsvervangende leden ontvangen vergoeding van reis- en verblijfkosten en verdere verschotten alsmede een door Onze Minister vast te stellen vacatiegeld uit 's Rijks kas.

De eerste zin van het tweede lid van dit artikel wordt gelezen:

De leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten en de griffier ontvangen vergoeding van reis- en verblijfkosten en verdere verschotten van de Nederlandse orde.

GG. Artikel 67 wordt gelezen:

Artikel 67. 1. De procureurs mogen aan degenen die hun bijstand verzoeken in zaken, waarin deze bij de wet is voorgeschreven, hun dienst niet buiten gegronde redenen weigeren.

2. Artikel 13, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

HH. Achter artikel 69 wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

Artikel 69a. Tot het voeren van de titel van procureur is uitsluitend gerechtigd hij die in Nederland als procureur is ingeschreven.

II. Artikel 75 wordt gelezen:

Artikel 75. 1. Er is in elk arrondissement een raad van rechtsbijstand in strafzaken, bestaande uit ten minste drie advocaten, te benoemen door de rechtbank uit een door de raad van de orde in het arrondissement opgemaakte voordracht van twee personen voor elke vacature.

2. De rechtbank regelt tevens de aftreding; de aftredenden zijn opnieuw benoembaar.

3. De raad van rechtsbijstand is bevoegd, zich te splitsen in afdelingen van ten minste twee leden.

4. Indien de raad van rechtsbijstand in afdelingen is gesplitst, geschiedt het onderzoek en de beslissing door een afdeling.

5. De raad van rechtsbijstand of een afdeling vergadert naar de behoeften.

JJ. De tweede zin van artikel 76 wordt gelezen:

Voorts kan hij ook aan andere personen die zich krachtens het Wetboek van Strafrecht of het Wetboek van Strafvordering door een advocaat kunnen doen bijstaan, indien zij onvermogen zijn, een advocaat toevoegen en overigens in strafzaken de voorlichting verstrekken die hij dienstig acht.

Artikel II

Het bepaalde in artikel 435 onder 3° van het Wetboek van Strafrecht wordt gelezen:

3°. hij die zonder daartoe gerechtigd te zijn de titel van advocaat of van procureur, dan wel een der in de artikelen 146—148 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs bedoelde titel voert;

Artikel III

De tekst der Advocatenwet wordt door Onze Minister van Justitie overgebracht in de wettelijke spelling en in het *Staatsblad* geplaatst.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven